

HABERLER

10. DÜNYA MADENCİLİK KONGRESİ

Dr. Orhan ÖZKOÇAK, MTA Enstitüsü, Ankara

10, Dünya Madencilik Kongresi, 17-21 Eylül 1979 tarihleri arasında İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nde yapılmıştır. Kongrenin yansıma 15-22 Eylül tarihleri arasında İstanbul Spor ve Sergi Sarayında Uluslararası Madencilik Sergisi düzenlenmiştir. Kongre öncesi 14-16 Eylül 1979 tarihlerinde Sheraton Oteli Salonunda Dünya Madencilik Kongresi Uluslararası Organizasyon Komitesinin 45. toplantısı yapılmıştır,

46. Toplantı

Dünya Madencilik Kongresi Uluslararası Örgütlenme Komitesinin 45. Dönem Toplantısı, 34 üye ülkeden 20'sine mensup 46 temsilcinin katılımı 14-16 Eylül 1979 tarihleri arasında İstanbul Sheraton Oteli Balo salonunda yapılmıştır.

Toplantı sonucunda 11. Dünya Madencilik Kongresinin 8-12 Haziran 1982 tarihleri arasında Yugoslavya'nın başkenti Belgrad'da düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Öte yandan, Dünya Madencilik Kongresi Uluslararası Organizasyon Komitesinin 46. Dönem Toplantısının 12-17 Mayıs 1980 tarihlerinde Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de yapılması karara bağlanmıştır.

Bu arada Türk Organizasyon Komitesi Başkanı, ve MTA Enstitüsü Genel Direktörü Dr. Erol İmre "Türkiye'de Madencilik Faaliyetleri" ve KUMAŞ Genel Müdürü Tuğrul Erkin "Türkiye Magnezit Rezervleri ve Kullanımı" konulu bildirimlerini sunmuşlardır.

10, Dünya Madencilik Kongresi Çalışmaları

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının önderliğinde düzenlenen 10. Dünya Madencilik Kongresi, 17-21 Eylül 1979 tarihleri arasında İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nde yapılmıştır.

17 Eylül 1979 Pazartesi saat 10.00'da yapılan Açılış Töreni'nde Kongre Başkanı Sayın Dr. Erol İmre'nin konuşmasından sonra Cumhurbaşkanı Sayın Fahri Korutürk ve Başbakan Sayın Bülent Ecevit'in mesajları okunmuştur. Kongrenin açılış konuşmasını yapan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Deniz Zaykal, dünyadaki petrol sorununa değinerek "Bu büyük boyutlu sorunu çözmek için sanayileşmiş ülkeler, kalkınmakta olan ülkeler ve OPEC arasında gerçekçi ve dünya çapında bir diyalog başlatılmalıdır" demiştir. Dünya Madencilik Kongresi Uluslararası Organizasyon Komitesi Başkanı Sayın Dr. B. Stranz'ın konuşmasını S.S.C.B./den Sayın Nikitin, A.B.D./den Sayın Boshkov ve Venezüella'dan Sayın Rivero'nun konuşmaları tambetmiştir.

Kongrenin ilk gününde Sovyetler Birliği, İngiltere, Yugoslavya, Avusturya, Romanya, Türkiye, Çekoslovakya, Macaristan, Polonya, Federal Almanya ve Demokratik Alman Cumhuriyeti'nden katılan delegeler "Düşük Kalorili Katı Yakıt Kaynakları" konusunda toplam 15 bildiri sunmuşlardır.

İkinci gün iki ayrı oturum düzenlenmiştir. Sabah yapılan 1. oturumda "Küçük Maden Yataklarında Madencilik Sorunları" konusunda 13 ülke toplam 15 bildiri; öğleden sonraki oturumda ke "Güç Köşü Uyar Altında Uygulanan Madencilik Yöntemlerindeki Gelişmeler" konusunda 9 ülke toplam 15 bildiri sunmuşlardır.

Kongrenin üçüncü gününde "Güç Koşullar Altında Uygulanan Madencilik Yöntemlerindeki Gelişmeler" konulu oturuma devam edilmiştir. Kongreye katılan 11 ülkenin delegeleri toplam 16 bildiri sunmuşlardır.

Dördüncü gün "Maden Ekonomisi" konusunda 13 ülke toplam 18 bildiri sunmuştur.

Kongre sırasında iki açık oturum düzenlenmiştir. Dördüncü gün öğleden sonra yapılan birinci açık oturumda Sovyetler Birliğinden A. V. Dokukin'in "Madencilik Teknolojisindeki

Yeni Gelişmeler^{1*} konulu bildirisinden sonra delegeler konuya ilişkin görüşlerini açıklamışlardır.

Beşinci günün sabahı düzenlenen ikinci açık oturumda "Gelişmekte Olan Ülkelerin Madencilik Sorunları" konusunda Türkiye adına konuşan Erdal Kabatepe'den sonra delegeler konuya ilişkin görüşlerini anlatmışlardır.

Kongrenin beşinci günü olan 21,9*1979 Cuma saat 11.30-12.30 arasında oturumların özetlenmesinden sonra saat 15.00'de Sayın Dr. Erol İmre'nin başkanlığında kapanış töreni düzenlenmiştir* Sayın İmre'nin konuşmasından sonra BÖ% alan İngiltere, Polonya, Çin, Hindistan, Zambia, İsvet ve Yugoslavya delegeleri, bu kongrenin, dünyanın her köşesinden gelen madencilerin dostluklarını güçlendirici, birliklerini kuvvetlendirici büyük bir olay olduğunu, deneyimlerini karşılıklı olarak anlatmak ve birbirlerinden bir şeyler öğrenmek olanağını yarattığını ve tüm ülkelerin madencilik sanayilerinin geliştirilmesine de faydalı olacağını dile getirmişler ve kongre organizasyonunda görev alan tüm ilgililere teşekkür ederek takdir duygularını belirtmişlerdir,

Kongre boyunca 34 ülkeden toplam 79 bildiri sunulmuştur. Kongrede 47 ülke temsil edilmiştir. Kongreye 810 yabancı delege, 232 yabancı refakatçi, 709 Türk delege, 130 Türk refakatçi olmak üzere toplam 1881 kişi katılmıştır. Kongrenin resmi dilleri olan İngilizce, Fransızca, Rusça, Almanca ve İspanyolca'ya Türkçe de ilâve edilerek konuşmalar anında bu dillere tercüme edilmiştir»

Kongre öncesi ve kongre sonrası olmak üzere iki ayrı zamanda teknik turlar düzenlenmiştir. Kongre öncesi: Elâzığ-Malatya bakır, kromit, linyit turu; Trabzon-Samsun, Karadeniz bakır kuşağı turu; İzmir küçük maden işletmeleri turu; Kongre sonrası ise Ege boraks, kromit ve enerji hammaddeleri turu; İzmir küçük maden işletmeleri turu yapılmıştır. Teknik turlara 200'den fazla yabancı delege katılmış ve büyük memnurluk duymuşlardır.

Uluslararası Maâeneüik Sergisi

10. Dünya Madencilik Kongresinin yanı sıra 15-22 Eylül 1979 tarihleri arasında İstanbul Spor ve Sergi Sarayında Uluslararası Madencilik Sergisi yapılmıştır, 15 Eylül cumartesi günü saat 10.00'da İstanbul Valisi Sayın Orhan

Erbuğ'un konuşması ile açılan ve Uluslararası Endüstri Takviminde yılın önemli sergisi olarak adlandırılan "İstanbul 1979 Madencilik Sergisine 14 ülkeden 152 firma katılmıştır; Türkiye'den katılan firma ve kuruluşların sayısı 23'e ulaşmıştır. Bina içinde ve bahçede olmak üzere toplam 6217 metrekarelik yer firmalar tarafından kiralanmıştır.

Sergi alanının kiralanması, binanın ve çevresinin uygun hale getirilmesi için 10 milyon lira civarında harcama yapılmıştır* Milyarlarca Türk lirası değerinde maden makinaları, cihaz ve âletlerinin tanıtıldığı sergide Fransa, İsveç, Finlandiya, İngiltere, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Federal Almanya, Amerika Birleşik Devletleri» Hollanda, Avusturya, Macaristan, Romanya, Polonya, Bulgaristan ve Türkiye madencilik alanında teknolojinin en son yeniliklerini sergilemişlerdir, Türkiye, makina bölümünden ayrı olarak maden ve endüstriyel hammaddelerin yan mamul ve mamul olarak sergilenen ulusal bir pavyon da düzenlemiştir.

Dünya Madencilik Kongresinin Yapılmasındaki Amaç

1 — Maden kaynaklarını işletme ve madencilik alanında ulusal ve uluslararası ilerlemeyi sağlamak için bümsel ve teknik dayanışmanın desteklenmesi ve geliştirilmesi,

2 — İlimin, tekniğin, maden ekonomisinin, sağlığın korunmasının, iş güvenliğinin ve çevre korunmasının geliştirilmesine ilişkin bilgi alışverişinin dünya çapında sağlanması biçiminde özetlenebilir. Kongrede 79 adet değerli bildiri sunulmuş ve en yeni teknolojik gelişmeler tanıtılmış ve dünyaca tanınmış 200'den fazla uzman ve uzman karşı karşıya getirilerek tartışmaları ve bilgi alışverişinde bulunmaları sağlanmıştır. Bu kongre, tüm ülkelerin madencilik sanayilerinin geliştirilmesine çok değerli katkılar getirmiştir.

Kongrenin Yansıra Düzenlenen Uluslararası Madencilik Sergilerinin A inacı

1 — Dünyanın tüm ülkelerinde maden mühendisliği, maden bilimi ve madencilik uygulamasında kaydedilen son gelişmelerin gösterilmesi,

2 — Bu arada maden yataklarının güvenilir şekilde işletilmesine yardımcı olacak madencilik cihaz ve malzemelerinin dizayn ve

üretiminde kaydedilen gelişmelerin sergilenmesi

şeklinde tanımlanabilir, Sergide 14 ülkeden 152 firma milyarlarca Türk lirası değerinde maden makîna, cihaz ve aletleriyle en yeni teknolojik bülgülerini tanıtmışlardır. Ziyaretçiler, ülkelerinde maden üretimi arttırma, madencilerin çäüpnalarını kolaylaştırma ve bunların da ötesinde madenlerinde daha güvenli ve daha güzel çalışma olanaklarını sağlama gibi tüm teknik sorunlarına yanıt bulmuşlardır*

Sergiye, ülkemizden 231 firma ve kuruluş katılarak ürettikleri maden makinalarıyla yan mamul ve mamul olarak maden ve endüstriyel hammaddelerini sergilemişlerdir. Yabancı delegelerin, maden makinaları ve cihazları konusunda ülkemizin kaydettiği aşamaları hayret ve takdirle karşıladıkları görülmüş ve ortak yatırımlar için önerilerde bulunmuşlardır.

T,KÎ pavyonunda sergilenen grizu patlamasını önleyecek alev sızdırmaz makinalar, 6 tonluk akü ile çalışan lokomotif ve tulum balar delegelerin ilgilerini çekmiştir*

Esan firmasında yer alan hammaddelerin dışsatım olanaklarının sergi nedeniyle arttığını bildiren pavyon yetkilileri Libya, Sri Lanka ve Finlandiya ile dışsatım girişimlerinin yapıldığı m belirtmişlerdir.

Sümerbank Hereke fabrikasını ve imalatlarını görmek için birçok delege başvurmuştur*

Tamamı Türkiye'de Ünal edilen cevher işleme, kırma ve öğütme makinalarının sergilediği NA-CE pavyonu yoğun ilgi görmüştür; firma Ortadoğu ülkeleriyle ilişkilerini sıklaştırma olanağı bulmuştur*

İstanbul'da yapılan çeşitli geziler, ülkemizi tanıtmaya açısından yararlı olmuştur. Ayrıca kongre öncesi ve sonrası, çeşitli mademürimki tanıtmaya amacıyla düzenlenen teknik turlar, yerli ve yabancı delegelere, madencilik alanındaki gelişmeleri izleme olanağı tanıdığı gibi çeşitli güzellikleri ve tarihi değerleriyle Anadolu* muzun çeşitli yörelerini görme olanağı da sağlamıştır.

Kongrenin ve Serginin sayısız yararları yanında Türkiye'nin turistik ve doğal güzellikleri de tanıtılmıştır. Delegelerden ve ref akatçılardan alınan kayıt ücretleri ile sergici firmalardan alınan Mra bedelleri, kongre ve serginin ülkemize yük olmadan düzenlenmesini sağlamıştır* Kayıt ücreti, yer kirası, otel ve yeme içme giderim, teknik turlara ödenen ücretler olmak

üzere ülkemize birkaç yüz milyon liralık dövi bırakmasına neden olmuştur.

Basında KoEgre ve Sergi

10. Dünya Madencilik Kongresi ve Uluslararası Madencilik Sergisinin açılışı Türk Basın Bültenleri, çıkarılmıştır. Türkiye Radyolarıdır, Türk Organizasyon Komitesi Basın Bürosunca kongre boyunca hergün Kongre ve Basın Bültenleri çıkarılmıştır, Türkiye Radyoları ve Televizyonu da Madencilik Sergisinin açılışı ve 10. Dünya Madencilik Kongresini Ük haberleri arasında vermişlerdir. Katılan delegelerin çokluğu ve Türkiye ile üigkilerin vurgulandığı ve konunun öneminin belirtildiği haber Eurovision kanalı ile Avrupa*daki televizyon şebekelerine iletilmiştir,

İSEENDEBUN DEMİR ÇELİK
SfiWroiYTJMU

TMMOB Metalürji Mühendisleri Odası ve TMMOB Isdemir işyeri temsilciliğinin birlikte düzenledikleri simpozyum 7-0 Haziran 1979 tarihleri arasında İskenderun*da yapıldı*

Simpozyumda 4 ana konu üzerinde 28 bildiri sunuldu. Ana konular şunlardı:

1, Demir-Çelik sanayiinde hammadde ve temel girdiler,

2, Isdentir'in üretim-ve işletme sorunları

3, İşletmelerde eğitim, organizasyon ve çevre sorunları,

4, Demir-Çelik sanayiinin tarihsel gelişimi ve yatırımı planlaması*

Simpozyum süresince bildirilerin yanısıra ' Isdemir yatırımları ve sorunları" konulu bir açık oturum yapıldı,

Simpozyumda genel olarak aşağıda belirtilen görüşler vurgulanmıştır:

Demir-Çelik tüketimleri ülkelerin kalkınmışlığının ya da geri kalmışlığının göstergesidir Ülkemiz Demir-Çelik üretimi ve tüketimiyle geri kalmış bir ülkedir, Ülkemizdeki çelik üretiminin ürün türleri incelendiğinde, Demir-Çelik sanayi dalımız çoğunlukla tüketim sanayine dönük olduğu görülür. Ağır sanayiye temel olabilmekten uzaktır. Bunun nedeni ise, emperyalizme bağımlı olan ülkemizdeki çarpık kapitalist yapıdır. Ülkemizin bu ekonomipolitik yapısı, demir-çelik sanayi dalı sorunlarını çözümede ve demir-çelik üretim hedeflerine ulaşmada belirleyici engeldir* Özellikle, Avrupa

Ekonomik Topluluğu-nun ülkemizi demir^çelik pazarı olarak görmesi ve manav olmayı, peynir üreticisi olmamışa önerdiği somut kanıtlarıyla ortaya konuldu. Böylece, sorunun emperyalizmden kaynaklandığı ve çözümünde, emperyalizme bağımlı çarpık kapitalist ekonomik yapı içinde çözümsüzlük ölçüsünde güç olduğu vurgulandı. İğdemirin sorunlarının ise, ekonomi-politik yapıdan ve kuruluşundaki yabancı müşavirlik olgularından kaynaklandığı su yüzüne çıktı,"

ULUSLABABASI HİDROJEOLOJİ (A1H) 1979 SİMPOZYUMU

Doç. Dr\ Baki CANİK, SÜFF, Ankara

Uluslararası hidrojeoloji simpozyumu düzenleme komitesinin "Yeraltı Su Kaynaklarının Değerlendirme Yöntemleri" konulu simpozyumu 10-15 Temmuz 1979 tarihleri arasında Sovyetler Birliğinin Vilnius (Litvanya) kentinde yapılmıştır.

Simpozyumdan önce 7-10 Temmuz 1979 tarihleri arasında AIH Mineralli ve sıcak sular hidrojeolojisi komisyonu toplanmıştır,

Simpozyuma 24 ülkeden 320 üye, komisyona 13 ülkeden 28 üye katılmıştır. Simpozyum ve komisyon çalışmaları son derece güzel organize edilmiştir* Türkiyeden simpozyum ve komisyona Selçuk Üniversitesi Fen Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümünden Doç. Dr. Baki Canik -katılmıştır.

Komisyon toplantısında "1/500 CÖÖ Ölçekli Avrupa Mineralize Yeraltı Suları Haritası" için, üyeler ülkelerinin 477 km^s yüzölçümündeki alanı kapsayan Örnek haritalarını ve açıklayıcı metinlerini sunmuşlardır, Harıtalama ve lejandda görülen noksanlar ve aksamalar tartışılmıştır, Türkiyeden örnek harita olarak Marmara bölgesinin S yi ile Ege bölgesi sunulmuştur.

Mineralli ve sıcak su kaynaklanın korunma prensipleri üzerinde çalışmak için Çekoslovakya, Polonya ve Türkiye temsilcilerinden oluşan 3 üyeli bir alt komisyon kurulmuştur,

Simpozyumda 100 bildiri sunulmuş olup, bunlar şu bölümlerde toplanmıştır:

- Yeraltı su kaynaklanın değerlendirme yöntem ve prensipleri (yersel ve bölgesel değerlendirme, matematik benzetişimler v.b. (- 43 bildiri,
- Yeraltı sularını arama yöntemleri - 13 bildiri.

- Akif er tabakanın hidrojeoloji karakteristiklerini tayin yöntemleri - 18 bildiri.
  - Yeraltı su kaynaklanın haritalanması - 5 bildiri.
  - Yeraltı suyu kalitesi ve kirlenmeye karşı korunmaları - 13 bildiri.
  - Yapay beslenme ve yeraltı sularının işletilmesinin çevreye etkisi - 8 bildiri.
- Simpozyum sonunda bilimsel geziler yapılmıştır.

Simpozyumdan sonra, ülkesine dönmek için Moskova'ya gelen AtH Genel Sekreteri Fransız jeolog Monsieur L. DUBERTRET, 22 Temmuz 1979 pazar günü öğleden sonra otelindeki banyoda, bir geziden dönen karısı tarafında ölü olarak bulunmuştur,

Dünya ve Türkiye jeolojisine büyük katkıları bulunan, 1/500,000 ölçekli Türkiye Jeoloji Haritası İzmir paftasının sorumlu yapımcısı, gerçek bir Türk dostu olan Mr. DUBERTRET^nin bu ani ölümü büyük üzüntü yaratmıştır*

ULUSLABAEASI AVRUPA BAKİE YATAKLAM SİMPOZYUMU

Dr, Ömer AKINCI, MTA Enstitüsü Ankara

The Society for Geology Applied to Mineral Deposits (SGA) ve Belgrad üniversitesi, Maden ve Jeoloji Fakültesi Maden yatakları kürsüsü tarafından ortak olarak düzenlenen Uluslararası Avrupa Bakır yatakları simpozyumu Yugoslavyanın Bor Kentinde 18-22 Eylül 1979 tarihleri arasında yapılmış, simpozyuma 30 ülkeden 152 bilim adamı katılmıştır,

Konferans Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. & Jankovic'in "Yatak Tipleri ve Avranm Bellibaşlı Métallojenetik Bakır Birimleri" konulu tebliği ile açılmış daha sonra Bakır kuşakları, Porfir Bakır, Bakırlı şistler, Volkanik ve Ofiyolitik Rayaçlardaki bakırlar olarak genelleştirebileceğimiz konularda 50 civarında tebliğ sunulmuştur,

Simpozyuma memleketimiz adına katılan Prof, A. Gümüş ve Dr. F, Çalapkulu ite M.T.A. Enstitüsünden R, Çalgın Sürt-Madenköy yatağını konu alan 2 tebliğ, M*TÂ. Enstitüsünden Dr, Ömer Akıncı ise Türkiyenin Bakır Kuşaklan ve Bunlarla ilgili Volkanik Kompleksler ve USGS den Dr. W, Moore » E, Me Kee ile ortak olarak "Doğu Karadenizdeki intrümf kayaçların kimyası ve Jeokronolojisi" konulu 2 tebliğ vermişlerdir.

Simpozyum sırasında Bor ve Mojdanpek Porfir Bakır yatakları gezilerek incelenmiştir.

KBETASE-TMISTYEB SINIRI SEMPÖZYUBIU

Kopenhagan - Danimarka, 18-24/8/1979

Prof, Dr* Teoman NORMAN, ODTÜ, Ankara

Uluslararası Jeoloji Bilimleri Birliğinin (HJGS) "Kretase Stratigrafisi" alt komitesi tarafından, 'Kretase-Paleojen Sınırı Çalışma Grubu" ve Kopenhagen Üniversitesi Jeoloji Enstitüsü ile müştereken Danimarka'da tertip edilen bu sempozyoma, 32 ülkeden yaklaşık 147 bilim adamı katılmıştır, Türkiye'den Prof. Dr. Teoman Norman ve Doç. Dr. Sungu Gökçen de, "Orta Anadolu'da Kretase - Tersiyer Sınırdaki Sedimentasyon Özellikleri" başlıklı bir tebliğ ile bu toplantıya iştirak etmiştir»

Çok başarılı geçen sempozyomda özellikle stratigrafi ve paleontoloji konuları hakim olmuş, anılan zaman sınırında birçok canlı türlerinin kaybolması ve yeni türlerin ortaya çıkması nedenleri üzerinde durulmuş, bu arada plaka tektoniği* OO₂ - yüzdesine bağlı iklim değişimleri ve diğer paleocoğrafya unsurları incelenmiştir. Ancak kesin bir yargıya varmak mümkün olmamıştır.

Bu jeolojik zaman aralığında yer alan Türkiye'deki sedimentolojik olaylar da, dünyanın değişik noktalarındaki kontrastları vurgulamak açısından yararlı bir katkı sağlamıştır.

Bildiri özetleri iki cüt halinde yayınlanmış olup aşağıdaki adresten 150 Danimarka kuru karışığında sağlanabilir:

Professor Tove Birkehmd
Institut for historisk Geologi
caster Voldgade 10
DK - 1850 Copenhagen, Denmark

İ.G.O. PKOÖRajOuNIN 107 NOLU PBOJE TOPLANTI VE GEZİSİ

Doç. Dr. Ergmer BİNGÖL, MTA, Ankara

Uluslararası Jeolojik Korelasyon Programının Projelerinden biri olan "Tektojen epokların global korelasyon projesinin Batı Anadolu (1977) ve Avusturya (1978) toplantı ve gezilerinden sonra 20-30 Eylül 1979 tarihleri arasında ki toplantı ve gezileri Azerbaycan'da (Baku) yüksek Kafkaslarda yapılmıştır»

Toplantıya, Azerbaycanlı çok sayıda katılan yer bilimci yanında SSCB'nin çeşitli

cumhuriyetlerinden, Bulgaristandan (1), Macaristandan (2), Romanyadan (1) ve Türkiye'den (1) Jeologlar katılmıştır*

Doç. Dr. E. BİNGÖL, bu toplantıya Sovyet Bilim Akademisi tarafından davet edilmiştir* 21 Eylül 1979 günü Azerbaycan Jeolojisi üzerinde bildiriler sunulmuştur,

Akademisyen A. Ali-Zade'nin açılış konuşmasından sonra proje Başkanı Prof. V. E. Khain (SSCB) 107 nolu projenin amacı ve Şim* diye dek yapılan çalışmalar hakkında bilgi vermiştir.

Prof. E. E. MüanövkTnin "Rift oluşumu ve kıvrımlanma faz ve epokların Korelasyonu" konulu konuşmasını takiben aşağıdaki bildiriler sunulmuştur:

— Dr. E. Sh. ShikhaJibeüi (ŞihaübeyH, Azerbaycan), "Azerbaycan Tektoniğinin ana hatları"

— A. V. Mamedov * M.A. Museibov (Amt-beyan) "Azerbeycandaki en genc tektonik:"

— B, V, Grigorianz ve F₄S, Akhmedbeüi (Azerbeycan) "Güneydoğu Kafkasların tektonik yapısı;

— E, Sh. Shikhaübeili, A. G, Gasanov, R. E, Tagiev ve Kh. P, Metaksa (Azerbaycan) "Kura dağlararası traftın tektoniği";

— N. V. Koronovski (SSCB) : "Akdeniz havzasının cenozoyik volkanizması 22 ila 26 Eylül 1979 tarihleri arasında; 1 — Baku-Kuba-Konakkend-Kuba-Baku 2 — Baku-Şemaha-Pirkuliansu-Baku güzergahlarında jeolojik gezi yapılmıştır»

Bu gezilerde Yüksek Kafkasların doğu ve Kuzeydoğu kesiminin Senozoyik ve Mesozoyik denizel serileri izlenmiş. Genellikle derin deniz sedimanlarından oluşan ve Türkiye'deki aynı yaşta sedimanlardan çok farklı bulunan bu serilerin kıvrımlanma zaman ve tarzları görülmüştür.

Bu arada Baku ve çevresindeki pliyosen yaşlı denizel sedimanlardan elde edilen petrol sahaları ile, Baku Kuzey Batısındaki Pliyosen bindirmesinin meydana getirdiği tektonik kapanlardan oluşan petrol sahaları incelenmiştir.

Gesam sonrası Azerbaycanlılar dışındaki bilim adamlarının bildirileri 27 Eylül tarihinde sunulmuştur, "Türkiye'nin Tektonik epok ve fazları" konusunda bir bildiri, bu geziye katılan Doç. Dr. E, Bingöl tarafından gemaha şehrinde 26 Eylül 1979 tarihinde verimmiştir%